

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
Педагогічної ради
Запорізької гімназії №98
Запорізької міської ради
«27» серпня 2026 № 02

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Запорізької гімназії № 98
Запорізької міської ради
«28» серпня 2026 № 177-р
Директор Запорізької гімназії №98

 Ліана ЗАКУТНА

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ЗАПОРІЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ № 98
ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

м. Запоріжжя
2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Запорізької гімназії № 98 Запорізької міської ради (далі — Положення) є внутрішнім актом закладу освіти, що визначає цінності, принципи та правила академічної доброчесності, права й обов'язки суб'єктів академічної діяльності, механізми забезпечення академічної доброчесності, запобігання її порушенням, порядок реагування на порушення та застосування заходів реагування відповідно до законодавства України.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Закону України «Про академічну доброчесність» від 31.07.2026, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про авторське право і суміжні права», інших нормативно-правових актів у сфері освіти, Статуту закладу та інших внутрішніх актів гімназії.

1.3. Метою цього Положення є формування та утвердження в гімназії культури академічної доброчесності, заснованої на чесності, довірі, повазі, справедливості, відповідальності та інших визначених законодавством цінностях, забезпечення довіри до результатів навчання, об'єктивності та справедливості оцінювання, запобігання порушень академічної доброчесності та формування в учасників освітнього процесу відповідального ставлення до результатів власної діяльності.

1.4. Дія цього Положення поширюється на суб'єктів академічної діяльності гімназії, визначених законодавством, зокрема на педагогічних працівників, здобувачів освіти, інших працівників закладу, які беруть участь в академічній діяльності, а також батьків або інших законних представників неповнолітніх здобувачів освіти — у частині, визначеній законодавством та цим Положенням.

1.5. Суб'єкти академічної діяльності зобов'язані дотримуватися вимог законодавства України у сфері академічної доброчесності, цього Положення та інших внутрішніх актів гімназії.

1.6. Положення застосовується до всіх видів академічної діяльності, що здійснюються в гімназії, зокрема до:

- освітньої діяльності та виконання здобувачами освіти навчальних, практичних, контрольних, діагностувальних, творчих, дослідницьких та інших завдань;
- виконання індивідуальних і групових навчальних завдань;
- оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- проведення олімпіад, конкурсів, турнірів, змагань та інших заходів, під час яких оцінюються результати академічної діяльності;
- виконання та захисту навчальних і дослідницьких проєктів, робіт МАН та інших академічних робіт;
- педагогічної діяльності та професійної діяльності педагогічних працівників у частині, що стосується академічної доброчесності;
- здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, самооцінювання та інших процедур оцінювання якості освітньої діяльності;
- створення, використання та оприлюднення академічних творів, навчальних і методичних матеріалів;
- використання інформаційних ресурсів, цифрових технологій та результатів, згенерованих із використанням штучного інтелекту, у випадках, коли це пов'язано з академічною діяльністю.

1.7. Усі учасники освітнього процесу мають право на справедливе, неупереджене та об'єктивне ставлення під час здійснення академічної діяльності. Здобувач освіти вважається таким, що дотримується академічної доброчесності, доки порушення не буде встановлено в порядку, визначеному законодавством та цим Положенням.

1.8. У разі виникнення розбіжностей між положеннями цього документа та нормами законодавства України застосовуються норми законодавства України. Зміни до Положення

вносяться у разі зміни законодавства або з метою вдосконалення внутрішньої системи забезпечення академічної доброчесності в гімназії.

2. ПОЯТТЯ, ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Академічна доброчесність — сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності. (ст.1 Закону України «Про академічну доброчесність»)

2.2. Базовими цінностями академічної доброчесності є:

- **чесність** — чесність суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами;
- **довіра** — довіра до результатів академічної діяльності інших осіб, зокрема до того, що ці результати здобуті чесно та з дотриманням відповідних правил і стандартів;
- **повага** — повага до честі та гідності своєї та інших осіб, цінування різноманіття думок, повага до прав інтелектуальної власності інших осіб;
- **справедливість** — справедливе ставлення суб'єктів академічної діяльності один до одного, послідовне та неупереджене реагування на порушення академічної доброчесності, доброчесне оцінювання результатів академічної діяльності;
- **відповідальність** — відповідальність суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним і перед суспільством за результати своєї академічної діяльності;
- **стійкість** — здатність дотримуватися академічної доброчесності незалежно від зовнішніх і внутрішніх спонукань до її порушення та від наявності чи відсутності зовнішнього контролю;
- **рішучість** — готовність формувати й утверджувати культуру академічної доброчесності та захищати її принципи в академічній діяльності.

2.3. Основними принципами академічної доброчесності в гімназії є:

- **верховенство права і законність** — дотримання законодавства України та внутрішніх актів гімназії, що не суперечать законодавству;
- **рівність** — недопущення упередженого, дискримінаційного або привілейованого ставлення до учасників освітнього процесу;
- **неупередженість** — об'єктивне, послідовне та недискримінаційне ставлення до всіх суб'єктів академічної діяльності;
- **прозорість** — відкритість правил академічної діяльності, вимог до виконання навчальних завдань, критеріїв і процедур оцінювання;
- **довіра та добросовісність** — забезпечення довіри до результатів академічної діяльності та виконання академічних обов'язків чесно й відповідально;
- **самостійність** — виконання навчальних і конкурсних завдань відповідно до встановлених умов без використання не дозволених джерел, технічних засобів та/або недозволеної допомоги;
- **співмірність реагування** — відповідність заходів реагування змісту та рівню (значущості) встановленого порушення;
- **презумпція академічної доброчесності** — особа вважається такою, що дотримується академічної доброчесності, доки факт її порушення не встановлено у визначеному законодавством та цим Положенням порядку;
- **невідворотність і своєчасність реагування** — обов'язкове та своєчасне реагування на встановлені порушення академічної доброчесності;
- **конфіденційність та захист прав учасників процедури** — дотримання прав та законних інтересів осіб під час розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності.

3. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ГІМНАЗІЇ № 98 ВКЛЮЧАЄ:

- внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;
- вимоги до створення, оприлюднення, виконання та оцінювання навчальних робіт у частині забезпечення академічної доброчесності;
- заходи, спрямовані на формування та утвердження культури академічної доброчесності;
- порядок формування, повноваження та відповідальність уповноважених органів;
- повноваження та відповідальність уповноважених осіб;
- процедуру розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, гарантії дотримання прав учасників освітнього процесу під час розгляду таких повідомлень, порядок прийняття рішень про застосування до особи заходів реагування на порушення академічної доброчесності та порядок оскарження таких рішень.

Система забезпечення академічної доброчесності в Запорізькій гімназії № 98 базується на трьох рівнях взаємодії: педагогічних працівників, здобувачів освіти та батьків. Заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності, а також їх реалізація в гімназії:

- підвищує обізнаність усіх учасників освітнього процесу щодо цінностей, принципів, правил академічної доброчесності;
- сприяє дотриманню академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу гімназії;
- мінімізує можливість для порушення академічної доброчесності;
- визначає механізми для запобігання виникненню та врегулювання конфліктів інтересів;
- забезпечує дієве реагування на факти порушення академічної доброчесності.

3.1. Внутрішня політика щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності в Запорізькій гімназії це:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції України;
- дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти та загальної середньої освіти;
- дотримання Статуту гімназії, Правил внутрішнього розпорядку, Положення щодо використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі Запорізької гімназії № 98 Запорізької міської ради;
- утвердження позитивного іміджу закладу освіти, примплення його традицій;
- дотримання правил високих стандартів ділової етики спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності;
- надання достовірної інформації;
- відповідальності за порушення академічної доброчесності.

3.2. Педагогічні працівники повинні:

- ставитися з повагою до здобувачів освіти, їхніх батьків або інших законних представників та інших учасників освітнього процесу;
- проводити навчання з академічної доброчесності;
- вживати заходів для недопущення надмірного навчального навантаження здобувачів освіти;

- забезпечувати відповідність обсягу і рівня складності завдань для самостійної роботи часу, відведеному навчальним планом на її виконання;
здійснювати:

- ґрунтування власної професійної діяльності на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;
- перевірку надійності та достовірності інформації, що надається здобувачами освіти та іншими учасниками освітнього процесу;
- своєчасне, неупереджене та невибіркоче реагування на прояви порушення академічної доброчесності та припинення таких порушень у межах своїх повноважень;
- застосування до здобувачів освіти заходів реагування на порушення академічної доброчесності лише у випадках і порядку, визначених законодавством та цим Положенням;
- доброчесне, об'єктивне та неупереджене оцінювання результатів навчання відповідно до встановлених вимог, критеріїв та умов виконання завдання;
- завчасне повідомлення здобувачів освіти про вимоги до виконання навчального завдання та засоби і джерела, використання яких під час його виконання дозволяється або забороняється;
- недопущення свідомого завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності;
- забезпечення можливості для здобувачів освіти отримувати зрозумілий зворотний зв'язок щодо результатів виконання навчальних завдань та допущених помилок;
- дотримання правил цитування, посилання на джерела інформації та зазначення авторства під час створення власних академічних і навчальних матеріалів;
- дотримання встановлених вимог щодо повідомлення про використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- створення умов, які сприяють самостійному виконанню здобувачами освіти навчальних завдань та формуванню культури академічної доброчесності.

3.3. Здобувачі освіти додержуються академічної доброчесності шляхом:

- самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачів освіти крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів;
- подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених і достовірних джерел інформації та грамотного посилання на них;
- зазначення посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо);
- подання достовірної інформації про результати власної академічної діяльності, використані джерела, методи, засоби та способи виконання навчального завдання;

- повідомлення про це у спосіб, визначений умовами відповідного завдання та Ціли Положенням;

- недопущення несамотійного виконання навчальних і конкурсних завдань, зокрема списування, використання не дозволених джерел інформації або технічних засобів та отримання недозволеної допомоги;

- недопущення надання іншому здобувачеві освіти недозволеної допомоги під час виконання навчального або конкурсного завдання;

- повідомлення педагогічного працівника або адміністрації гімназії про випадки тиску, примушування чи іншого схилення до порушення академічної доброчесності.

3.4. Батьками здобувачів освіти або особами, які їх замінюють, шляхом:

- виховання у здобувачів освіти поваги, гідності, прав, свобод і законних інтересів всіх учасників освітнього процесу;
- формування у здобувачів освіти культури, взаєморозуміння у суб'єктивних стосунках, загальнолюдських цінностей, як справедливості, патріотизм, гуманізм, толерантність, працелюбство.
- формування у здобувачів освіти усвідомлення необхідності дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- заохочувати та стимулювати своїх дітей до дотримання ними академічної доброчесності.
- сприяти дотриманню дітьми академічної доброчесності.

3.5. Правила використання штучного інтелекту (ШІ) та цифрових інструментів

У Запорізькій гімназії № 98 штучний інтелект (генеративні нейромережі: ChatGPT, Gemini, Claude, Copilot тощо) визнається додатковим освітнім інструментом, що реалізує принцип: «ШІ — інструмент асистент, людина — автор і відповідальна особа». Дозволені сценарії використання ШІ здобувачами освіти:

- генерація ідей та мозковий штурм під час початку роботи над проектом;
- пошук структури або плану для творчого твору чи доповіді;
- допомога у стилістичному редагуванні власних чернеток, перевірка граматики; пояснення складних понять, теорій, математичних задач чи історичних фактів у формі діалогу з ШІ;
- створення візуальних ілюстрацій для проєктів (з обов'язковим вказуванням сервісу).

Заборонені сценарії використання ШІ:

- повне або часткове копіювання згенерованого текстів/коду та подання його як власної виконаної роботи;
- використання ШІ під час виконання підсумкових, діагностичних контрольних робіт, тестів, самостійних робіт у класі або під час дистанційних зрізів знань;
- генерація неправдивих даних (фабрикація) або підробка джерел за допомогою ШІ.

Правило обов'язкового маркування (ШІ-декларація): Якщо учень або вчитель використовував ШІ під час підготовки матеріалу, наприкінці роботи додається коротка примітка за формою:

«Примітка: При підготовці цієї роботи (ідеї / ілюстрації / структури) було використано інструмент штучного інтелекту [Назва ШІ]. Остаточний текст опрацьовано та перевірено автором самостійно».

3.6. Гімназія забезпечує формування та утвердження культури академічної доброчесності, підвищення обізнаності учасників освітнього процесу щодо її цінностей, принципів і правил, мінімізацію можливостей для порушень, запобігання та врегулювання конфліктів інтересів, а також дієве реагування на встановлені факти порушення академічної доброчесності.

3.7. Положення та інші внутрішні акти гімназії можуть встановлювати додаткові правила академічної доброчесності, що враховують особливості освітнього процесу в закладі, за умови їх відповідності законодавству України.

3.8. Гімназія зобов'язана оприлюднювати на своєму сайті це Положення.

4. ОЗНАКИ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» (2026 р.), порушеннями доброчесності в Гімназії визнаються:

Види порушення	Ознаки порушення
Академічний плагіат	Оприлюднення (частково або повністю) чужих тексту, ідей, графіки, відео без посилання на автора чи джерело під виглядом власних.
Самоплагіат	Подання повторно власної раніше зданої або оприлюдненої роботи як нової без згоди вчителя.
Списування	Виконання письмових, тестових чи практичних завдань із використанням несанкціонованих джерел, підказок, гаджетів або сторонньої допомоги.
Академічна фабрикація	Вигадування даних, джерел, цитат, результатів дослідження, анкетування, спостережень.
Академічна фальсифікація	Свідомо зміна чи підробка існуючих даних, оцінок у журналі, підписів, результатів виконання завдань.
Недоброчесне використання ШІ	Видача повністю згенерованого штучним інтелектом контенту за власну інтелектуальну працю без маркування.
Необ'єктивне оцінювання	Свідоме заниження або завищення балів педагогічним працівником, недотримання критеріїв НУШ, оцінювання особистості учня замість його результатів.
Несамостійне виконання завдань	Виконання робіт із залученням третіх осіб або з використанням заборонених допоміжних матеріалів під час оцінювання.
Недозволена допомога	Надання сторонньої допомоги учаснику освітнього процесу всупереч правилам або примушування інших до порушення доброчесності.
Схиляння до порушення академічної доброчесності	Вимагання, надання або прийняття послуг, подарунків, грошових коштів чи здійснення психологічного тиску заради отримання переваг в оцінюванні чи атестації.

5. ОСНОВНІ ЗАХОДИ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Основними заходами реагування на порушення академічної доброчесності в гімназії є:

- виховні заходи;
- притягання до академічної та/або дисциплінарної відповідальності;
- реагування на порушення академічної доброчесності при проведенні конкурсів;

- інституційні заходи реагування.
- Рішення про застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності ухвалює директор гімназії або уповноважена особа.
- Принципи та основні правила реагування на порушення академічної доброчесності базуються на ст.20 Закону України це:
 - обов'язковість і своєчасність реагування;
 - неупереджене ставлення до осіб, стосовно яких надійшло повідомлення про можливе порушення ними академічної доброчесності;
 - обов'язковість встановлення вини особи у вчиненні нею порушення академічної доброчесності;
 - співмірність порушення та заходів реагування;
 - притягання до академічної відповідальності виключно за діяння, які на момент їх вчинення порушували встановлені вимоги чи заборони;

прозорість процедур розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, визначення заходів реагування на встановленні порушення.

Основними процедурами реагування на порушення академічної доброчесності в гімназії є:

- виявлення факту порушення;
- ініціювання розгляду;
- розгляд справи уповноваженим органом закладу (комісіяєю);
- прийняття рішення про застосування академічної чи дисциплінарної відповідальності.

Етапи реагування:

- фіксація та повідомлення: учитель або інший учасник освітнього процесу виявляє порушення (списування, плагіат, обман) та інформує керівника закладу або призначену особу. Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності, які можуть бути перевірені;
- розгляд та докази: уповноважений орган протягом 10 днів аналізує матеріали, забезпечуючи право учня чи вчителя на пояснення та ознайомлення з доказами, ухвалює рішення про початок розгляду повідомлення за встановленою процедурою, або залишення повідомлення без розгляду і повідомляє про це заявника, надсилає копію повідомлення, його копію та не пізніше як за три дні до дати розгляду інформує її про дату, час і місце розгляду повідомлення.
- рішення керівника: директор гімназії ухвалює рішення на основі внутрішніх актів закладу та законодавства.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Для забезпечення академічної доброчесності, розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності та застосування визначених законодавством і цим Положенням заходів реагування в Запорізькій гімназії створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі — Комісія), яка є уповноваженим колегіальним органом гімназії.

- Комісія у межах повноважень, визначених законодавством та цим Положенням:
- розглядає повідомлення про можливі порушення академічної доброчесності;
 - встановлює наявність або відсутність порушення академічної доброчесності за результатами розгляду;

- досліджує фактичні дані та докази, що стосуються повідомлення;
- забезпечує дотримання прав особи, стосовно якої розглядається повідомлення;
- визначає або подає керівнику пропозиції щодо застосування передбачених законодавством та цим Положенням заходів реагування — відповідно до розподілу повноважень, установленого цим Положенням;
- здійснює інші повноваження, передбачені законодавством та внутрішніми актами ліцею.

Уповноважена особа з питань академічної доброчесності визначається наказом директора гімназії. Уповноважена особа діє в межах повноважень, визначених законодавством, цим Положенням та наказом про її уповноваження.

Уповноважена особа може приймати та реєструвати повідомлення про можливі порушення академічної доброчесності, здійснювати первинну перевірку повідомлень, вживати невідкладних заходів реагування у межах своїх повноважень та передавати матеріали на розгляд Комісії у випадках, визначених цим Положенням.

Склад Комісії затверджується наказом директора гімназії за поданням педагогічної ради.

До складу Комісії можуть входити представники адміністрації, педагогічні працівники, представники батьківської спільноти та представники учнівського самоврядування.

Під час розгляду повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності здобувачем освіти до складу Комісії включаються представники учнівського самоврядування у порядку, визначеному цим Положенням.

Член Комісії не може брати участі у розгляді повідомлення та прийнятті рішення щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, якщо має конфлікт інтересів щодо особи, стосовно якої розглядається повідомлення.

У разі виникнення конфлікту інтересів член Комісії зобов'язаний повідомити про це до початку розгляду відповідного питання та не бере участі в його розгляді і прийнятті рішення.

Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності може подати особа, яка має фактичні дані, що свідчать про ознаки такого порушення.

Повідомлення подається у письмовій або електронній формі до Комісії, уповноваженої особи або директору ліцею.

Повідомлення повинно містити настільки конкретні відомості про обставини можливого порушення та фактичні дані, що їх можна перевірити.

Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності підлягає реєстрації.

У разі отримання повідомлення директором гімназії воно невідкладно передається Комісії або уповноваженій особі для визначення подальших дій.

Протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення уповноважений орган, уповноважена особа або директор гімназії приймає рішення про подальші дії відповідно до законодавства та цього Положення.

Повідомлення може бути залишене без розгляду, якщо наведена в ньому інформація не містить фактичних даних про можливе порушення академічної доброчесності, які можуть бути перевірені.

Якщо повідомлення підлягає розгляду, уповноважений орган або уповноважена особа протягом десяти робочих днів з дня його надходження:

- приймає рішення про початок розгляду повідомлення або про залишення його без розгляду;

- повідомляє про прийняте рішення заявника;

- надсилає або надає особі, стосовно якої надійшло повідомлення, копію повідомлення;

- не пізніше ніж за три робочі дні до дати розгляду повідомляє особу про дату, час і місце розгляду.

Особа, стосовно якої розглядається повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності, має право:

- бути поінформованою про початок процедури розгляду;
- бути поінформованою про дату, час і місце розгляду;
- бути присутньою під час розгляду повідомлення особисто або через представника;
- ознайомлюватися з матеріалами щодо можливого порушення та надавати до них зауваження;
- надавати усні та письмові пояснення, заперечення, докази та інші матеріали;
- відмовитися від надання пояснень;
- користуватися іншими правами, передбаченими законодавством України.

Під час розгляду повідомлення Комісія досліджує фактичні дані та докази, що стосуються можливого порушення академічної доброчесності, перевіряє їх належність і достатність та встановлює наявність або відсутність вини особи у вчиненні порушення.

Особа не зобов'язана доводити свою невинуватість. Факт порушення академічної доброчесності та вина особи мають бути встановлені в передбаченому законодавством та цим Положенням порядку.

Під час розгляду повідомлення Комісія забезпечує дотримання принципів:

- законності;
- презумпції академічної доброчесності;
- обов'язковості встановлення вини особи;
- неупередженості;
- співмірності порушення та заходів реагування;
- своєчасності реагування;
- прозорості процедури;
- дотримання прав та законних інтересів усіх учасників процедури.

Розгляд повідомлення та прийняття рішення про наявність або відсутність порушення академічної доброчесності здійснюються у строк, що не перевищує шести місяців з дня реєстрації повідомлення, якщо інше не встановлено законодавством.

За результатами розгляду повідомлення Комісія приймає вмотивоване рішення:

- про встановлення факту порушення академічної доброчесності;
- або про невстановлення факту порушення академічної доброчесності.

У рішенні зазначаються встановлені обставини, докази, якими вони підтверджуються, висновок про наявність або відсутність порушення, а в разі встановлення порушення — вид порушення та запропонований або застосований захід реагування відповідно до повноважень Комісії.

Якщо особа, стосовно якої розглядається повідомлення, визнає факт вчинення нею порушення академічної доброчесності, відповідний захід реагування може бути визначений уповноваженим органом або уповноваженою особою, які мають право застосовувати відповідну санкцію, без проведення повної процедури розгляду повідомлення, передбаченої цим розділом.

Таке рішення приймається з урахуванням віку особи, характеру та обставин порушення, його наслідків, повторності порушення та принципу співмірності.

Якщо здобувач освіти не визнає факту вчинення ним порушення академічної доброчесності та/або не погоджується із визначеним заходом реагування, питання розглядається відповідно до повної процедури, визначеної цим розділом.

Розгляд питання щодо притягнення до академічної відповідальності здобувача освіти віком від 14 до 18 років здійснюється із запрошенням його батьків або інших законних представників, якщо сам здобувач освіти не заперечує проти такого запрошення.

Запрошення батьків або інших законних представників не позбавляє здобувача освіти права особисто брати участь у розгляді питання, надавати пояснення, заперечення та докази.

У разі розгляду повідомлення щодо здобувача освіти, який не визнає факт порушення академічної доброчесності та/або не погоджується із визначеним заходом реагування, до участі у роботі Комісії залучаються представники учнівського самоврядування у порядку, визначеному цим Положенням.

Представники учнівського самоврядування не можуть брати участі у розгляді, якщо мають конфлікт інтересів.

Рішення Комісії приймається більшістю голосів присутніх членів Комісії, які мають право брати участь у розгляді відповідного питання.

Рішення Комісії оформлюється протоколом та/або окремим вмотивованим висновком відповідно до вимог цього Положення.

Комісія та уповноважена особа зобов'язані забезпечувати конфіденційність інформації про заявника, особу, стосовно якої розглядається повідомлення, та інших учасників процедури в межах, визначених законодавством.

Інформація про розгляд конкретного випадку порушення академічної доброчесності не може оприлюднюватися у спосіб, що дає змогу безпідставно ідентифікувати неповнолітнього здобувача освіти.

Особа, щодо якої встановлено факт порушення академічної доброчесності, має право оскаржити рішення про застосування до неї заходу реагування в порядку, визначеному законодавством та цим Положенням.

Комісія не рідше одного разу на навчальний рік звітує перед педагогічною радою про стан роботи із забезпечення академічної доброчесності в ліцеї.

Звіт може містити узагальнену інформацію про кількість та види розглянутих випадків, проведені профілактичні заходи та пропозиції щодо вдосконалення системи забезпечення академічної доброчесності без розголошення персональних даних та іншої інформації з обмеженим доступом.

Порядок діяльності Комісії, не врегульований цим Положенням, визначається законодавством України та рішеннями педагогічної ради гімназії, прийнятими в межах її повноважень.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

За порушення академічної доброчесності до суб'єктів академічної діяльності застосовуються заходи реагування, визначені Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами та цим Положенням.

До академічної відповідальності може бути притягнута особа, яка на час вчинення нею порушення академічної доброчесності досягла 14-річного віку.

Особа притягається до академічної відповідальності виключно у разі встановлення факту вчинення нею порушення академічної доброчесності у порядку, визначеному законодавством та цим Положенням.

За одне порушення академічної доброчесності до особи може бути застосовано одну або декілька санкцій, якщо це передбачено законодавством та цим Положенням.

Здобувач освіти, який надає іншому здобувачеві освіти недозволену допомогу, може бути притягнутий до академічної відповідальності за недозволену допомогу, навіть якщо самостійність власного виконання його завдання не порушена.

Недобросовісне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, має місце у разі оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних або інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо факт використання таких результатів не зазначено в академічному творі або супровідних матеріалах.

Використання здобувачем освіти інструментів штучного інтелекту не є порушенням академічної доброчесності, якщо таке використання дозволене умовами відповідного завдання та здійснюється з дотриманням установлених вимог щодо зазначення факту такого використання.

До педагогічних працівників за порушення академічної доброчесності можуть застосовуватися санкції, передбачені Законом України «Про академічну доброчесність», Законом України «Про повну загальну середню освіту» та іншими актами законодавства.

Зокрема, відповідно до законодавства можуть застосовуватися:

- догана;
- звільнення із закладу освіти у випадках та порядку, передбачених законодавством;
- виключення зі складу колегіальних органів управління з позбавленням права бути членом відповідного органу на визначений законом строк;
- позбавлення права участі в окремих процедурах атестації здобувачів освіти у випадках, визначених законом;
- відсторонення від проведення окремих процедур та заходів забезпечення якості освіти, вступних випробувань, олімпіад, конкурсів, змагань та інших заходів змагального характеру у випадках та на строк, визначені законом;
- недопущення до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання, у випадках та на строк, визначені законом;
- позбавлення передбачених законодавством видів заохочень у випадках та на строк, визначені законом.

До здобувачів освіти можуть застосовуватися такі заходи реагування та санкції:
виховні заходи реагування:

- усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- відвідування тематичних занять, уроків, тренінгів, курсів з академічної доброчесності та/або академічного письма;
- повторне виконання завдання.

заходи в межах академічної відповідальності:

- повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне проходження оцінювання, включаючи підсумкове оцінювання або атестацію;
- інші санкції, прямо передбачені законом або визначені внутрішнім актом, ліцею в межах повноважень закладу.

До здобувачів загальної середньої освіти не застосовуються санкції, передбачені законом виключно для здобувачів вищої освіти.

схиляння до порушення академічної доброчесності до здобувача освіти застосовується письмове попередження та можуть застосовуватися інші санкції, визначені законодавством і цим Положенням.

Здобувач освіти, якого схиляють до порушення академічної доброчесності, зобов'язаний відмовитися від вчинення такого порушення та невідкладно, не пізніше наступного робочого дня, повідомити про це уповноважений орган або уповноважену особу.

Під час визначення заходу реагування або санкції враховуються:

- характер та обставини порушення;
- його зміст і рівень значущості;

- наслідки порушення;
- вік особи;
- чи визнала особа факт порушення;
- наявність умислу;
- повторність порушення;
- наявність або відсутність шкоди правам та законним інтересам інших осіб;
- інші обставини, що мають значення для прийняття справедливого та співмірного рішення.

Заходи реагування та санкції застосовуються з дотриманням принципів обов'язковості та своєчасності реагування, неупередженості, встановлення вини особи, співмірності порушення та заходу реагування, прозорості процедури та дотримання прав особи.

Якщо здобувач освіти визнає факт вчинення ним порушення академічної доброчесності, санкція визначається уповноваженим органом або уповноваженою особою, які відповідно до цього Положення мають право застосовувати відповідну санкцію, без проведення повної процедури розгляду повідомлення.

Визнання факту порушення враховується під час визначення санкції, крім випадків, коли конкретна санкція прямо визначена законом.

У разі розгляду питання щодо здобувача освіти віком від 14 до 18 років до участі в процедурі запрошуються його батьки або інші законні представники, якщо здобувач освіти не заперечує проти їх участі.

У разі невизнання порушення або незгоди із санкцією до складу уповноваженого органу обов'язково включаються одна або декілька осіб, уповноважених органом учнівського самоврядування, а за відсутності такого самоврядування — здобувачі освіти, делеговані у порядку, визначеному цим Положенням.

Рішення про застосування заходу реагування або санкції має бути обґрунтованим і співмірним із характером та рівнем значущості порушення.

Рішення повинно містити інформацію про встановлений вид порушення академічної доброчесності, фактичні обставини, на яких воно ґрунтується, та застосований захід реагування або санкцію.

Особа, щодо якої встановлено факт порушення академічної доброчесності та застосовано захід реагування або санкцію, має право оскаржити відповідне рішення у порядку, визначеному законодавством та цим Положенням.

8. ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНІЙ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Формування культури академічної доброчесності в гімназії є наскрізним процесом, що реалізується через освітню, виховну та управлінську діяльність. Головною метою запобіжних заходів є перехід від каральної моделі до моделі стимулювання чесного навчання.

Комплекс просвітницьких заходів:

Для здобувачів освіти: проведення практичних занять з академічного письма, правил цитування та перефразування; навчання методам пошуку надійних джерел інформації; роз'яснювальна робота щодо етичного та критичного використання штучного інтелекту.

Для педагогічних працівників: проведення методичних семінарів та тренінгів щодо впровадження формувального оцінювання, розроблення компетентісно орієнтованих завдань, що унеможливають списування.

Для батьків: інформування про важливість самостійного виконання дитиною домашніх завдань та неприпустимість використання збірників «готових домашніх завдань» (ГДЗ) як таких, що нівелюють результати навчання.

Запобігання через методику викладання:

Вчителі мають уникати завдань, які передбачають лише репродуктивне відтворення підручника, натомість ставити проблемні питання («чому?», «як?», «яким чином?»), що потребують власної аргументації учня.

Обов'язкове оприлюднення чітких критеріїв оцінювання до кожної теми, що знижує рівень тривожності учнів та бажання отримати оцінку недоброчесним шляхом.

Впровадження самооцінювання та взаємооцінювання як інструментів розвитку відповідальності за власний результат.

Виховні заходи реагування:

у разі виявлення перших або незначних ознак недоброчесності, замість академічної відповідальності можуть застосовуватися виховні заходи:

- додаткове опрацювання розділу Положення про академічну доброчесність;
- усне чи письмове попередження;
- повторне виконання навчального завдання з обов'язковим аналізом допущених помилок.

Якщо учень списав під час оцінювання:

1. учитель припиняє порушення;
2. фіксує факт;
3. робота визнається несамостійною;
4. така робота не оцінюється;
5. факт фіксується у документі про результати оцінювання;
6. учневі повідомляється про подальший порядок реагування;
7. якщо передбачено — учень виконує завдання повторно;
8. при незгоді учня запускається процедура розгляду порушення.

Технічне та програмне забезпечення

Гімназія, сприяє використанню спеціалізованого програмного забезпечення (антіплагіатних систем) для перевірки академічних творів (проєктів, дослідницьких робіт МАН).

Вчителі мають право вимагати від учнів роз'яснення процесу виконання роботи, якщо виникли сумніви щодо її самостійності (зокрема за підозри у недоброчесному використанні ШІ).

Особистий приклад: керівництво гімназії та вчителі зобов'язані демонструвати високі стандарти доброчесності у власній діяльності: під час підготовки методичних матеріалів, виступів на педрадах та в міжособистісному спілкуванні.

6. ПРИКІПЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Це Положення схвалюється рішенням педагогічної ради Запорізької гімназії №98 та вводиться в дію наказом директора гімназії.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради закладу та вводяться в дію наказом директора. Підставою для внесення змін може бути зміна законодавства України або пропозиції учасників освітнього процесу, спрямовані на вдосконалення системи забезпечення доброчесності.

6.3. На офіційному вебсайті гімназії оприлюднюється інформація про систему забезпечення академічної доброчесності, узагальнені результати її функціонування та рішення/документи, які відповідно до законодавства, підлягають оприлюдненню, без розкриття інформації, що дає змогу ідентифікувати неповнолітню особу.

6.4. У питаннях, не врегульованих цим Положенням, суб'єкти академічної діяльності керуються нормами Закону України «Про академічну доброчесність» та іншими актами законодавства.

ДОДАТОК 1

до Положення про академічну доброчесність
Запорізької гімназії № 98 Запорізької міської ради

Голові Комісії

з питань академічної доброчесності

(Прізвище, вініціали)

від

(Прізвище, ім'я, по батькові/законно)

Посада / Клас:

Контактні дані (тел., e-mail):

ПОВІДОМЛЕННЯ

про порушення академічної доброчесності

Повідомляю про факт можливого порушення академічної доброчесності, що став мені відомий.

1. Відомості про особу, яка ймовірно вчинила порушення:

(Прізвище, ім'я, клас/посада особи, стосовно якої надається повідомлення)

2. Вид порушення (згідно з Положенням та Законом): (наприклад: списування, академічний плагіат, недоброчесне використання ШІ, фабрикація тощо) [795–796]

3. Обставини вчинення порушення (дата, місце, опис події):

4. Перелік фактичних даних (доказів), що підтверджують порушення: (письмові роботи, скріншоти, посилання на джерела, свідчення очевидців тощо)

Я підтверджую, що надана мною інформація є достовірною. Мені відомо, що відповідно до принципу презумпції академічної доброчесності, особа вважається доброчесною, доки факт порушення не буде встановлений обґрунтованим рішенням Комісії.

«» 202 р. / (Підпис) (Прізвище та ініціали)

до Положення про академічну доброчесність
Запорізької гімназії № 98 Запорізької міської ради

ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ
про притягнення до академічної відповідальності

1. Кожна особа, стосовно якої встановлено факт порушення, має право на апеляцію.
2. Скарга подається у письмовій формі на ім'я директора гімназії протягом 10 робочих днів з моменту ознайомлення з рішенням.
3. У скарзі мають бути зазначені аргументи та докази, які не були враховані Комісією.
4. Директор закладу протягом 5 робочих днів створює апеляційну групу (з осіб, які не брали участі у первинному розгляді) для перегляду справи.
5. Рішення апеляційної групи є остаточним на рівні закладу, але може бути оскаржене в суді або в органах управління освітою.

Проприуровано, проприуровано,
схвалено підпискою всього
аркушів
Директор Запорізької гімназії №98
Ірина ЗАКУТНА